

Vigyázat, hamisítvány!

A társadalmat súlyosan érintő kérdést tartotta éves rendezvényét a Növényvédő szer-gyártók és Importőrök Szövetsége (NSZ) november végén „Növényvédő szer hamisítványok és illegális kereskedelem” címmel. A jelenlévők között voltak gyártók, forgalmazók, a hatóság szakemberei, a kamara és a média képviselői. Az érdekes és elgondolkodtató előadások igyekeztek felmérni a jelenlegi helyzetet, korrekten mutatni a problémák veszélyeit, a hamis és illegális szerek létezését és jelenlétét, lehetőségeit, okokat, emellett ráirányították a figyelmet azokra

teendőkre, amelyekkel elejét lehet venni az ebből adódó súlyos károknak.

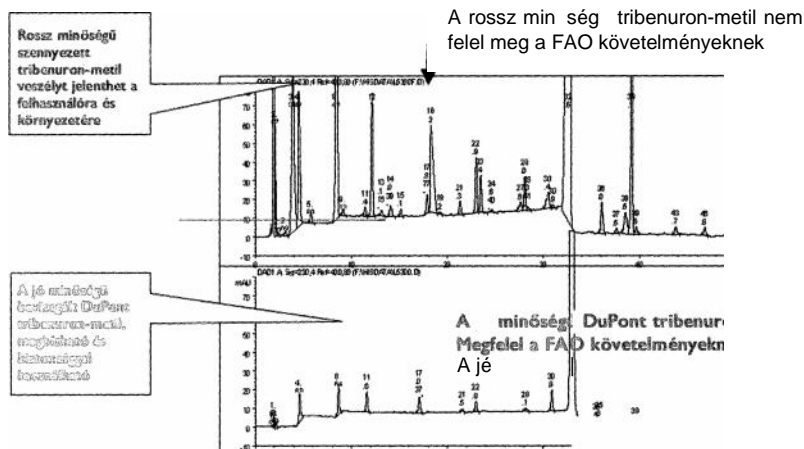
Szabadalmi jogokat sért

Ahogy az is tudott, a hamisítás és illegális kereskedelem szinte minden esetben szabadalmi jogokat sért, tetemes gazdasági károkat okoz a gyártóknak, az államkasszának és a fogyasztóknak egyaránt. Ehhez képest a nyertes egy kisszámú bürokraták, akiknek létét -valljuk be - kissé magunk is el segítjük, mikor pillanatnyi vélt érdekünk -, vagy tudatlanságból, jóhiszeműségből adódó félrevezettségünk miatt ilyen terméket vásárolunk. Van azonban a termé-

keknek egy olyan köre, ahol az említett veszélyekhez képest újabb, sokkalta nagyobb kockázatok lépnek fel. Épp ilyenek a növényvédő szerek, hiszen a rendkívül szigorú engedélyezési procedúra megkerülésével, a gyártási technológia be nem tartásával, a forgalmazási szabályok figyelmen kívül hagyásával közvetlenül és tömeges méretekben veszélyeztethetik a természetes és a mezőgazdasági termelés alatt álló környezetet, a táplálékláncba kerülve pedig az emberi egészséget.

Az Európai Növényvédő szer-gyártók Szövetsége (ECPA) becslése szerint az európai piacon mintegy 5-7 szá-

Ismeretlen szennyező dések (kromatográfiai kép)

A FAO elírás: 1 g/kg (0.1%) feletti komponensek tömegszázalékos meghatározása

zálékra becsülhet a hamisított és illegális növényvédő szerek aránya, ami értékben 360-510 millió euró forgalmat jelent évente - hangzott el dr. Hargitai Ferenc (NSZ) eladásában. Kínában és Indiában ezek aránya lényegesen magasabb, 30 illetve 20 százalék körül lehet. A saját piacán történő terítésen túl e két ország a forrása a legtöbb hamis és illegális növényvédő szer hatóanyagának, amelyek különféle útvonalakon, többnyire Törökországon, illetve Ukrajnán keresztül érkeznek az Európai Unióba. Magyarországon szerencsére ilyen mértékben még nem érintett. A becslések szerint a hamis és illegális növényvédő szerek aránya 1-2 százalék körül lehet, és mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy a jövőben ne növekedjen.

Veszélyek és kockázatok

Méhn Gábor (BASF) szemléletesen érzékeltette a problémák nemzetgazdaságra, a magyar mezőgazdasági ter-

mékek jó hírére gyakorolt káros hatását. A magyar szántóföldi és kertészeti termelés mintegy 1300 milliárd forintos értékéhez képest az illegális növényvédő szer piaci értéke „csupán” egymilliárd, a rajta képződött profit legfeljebb 500 millió forint, vagyis aránytalanul kicsi. Ugyanakkor e kis-néhány felelősen csalonok hasznát hajtó-hányad alapjaiban veszélyezteti a teljes termelési érték minőségét és a róla alkotott képet, bizalmat. Ezt példaként hozta fel a spanyolországi paprikatermelők esetét, ahol a gazdák egy csoportja kétes eredetű, az EU-ban nem engedélyezett, vagyis illegális rovarölő szerrel használtak, és amely egész Európában megrendette a spanyol kertészeti termékek iránti bizalmat. Tanulnunk kellene az ilyen példákban.

Konkrét esetek sorát vonultatta fel eladásában Kovács Gyula (DuPont). Sajnos gyakran találkozunk termékek hamis utánoztaival, ami azon túl, hogy közvetlen anyagi és morális veszteséget okoz a cégeknek, súlyos károkat okoznak a felhasználóknak is. Gyakran tartalmaznak az emberi egészségre és a környezetre káros anyagokat, ismeretlen eredetű szennyeződések. Elfordult, hogy nem, illetve nem csak a felíraton feltüntetett hatóanyag volt a „fülon csípett” mintákban, és szinte mindegyikre jellemző volt, hogy több paraméterben is eltért az eredeti terméktől.

Hamis és illegális növényvédő szer felhasználásából adódó veszélyeken túl a termelők többsége is kockázatot - hang-

súlyozta Dobai Tibor (Syngenta). Könnyen jogi felelősségre vonás alá eshet, elkobozhatják a gyanús eredetű növényvédő szeret és az azzal előállított terméket, kizárhatják a szakmai és kereskedelmi szervezetekből. Ezért különösen óvatosnak és körültekintőnek kell lenni, ha nem ismert és nem garantált forrásból származó, esetleg feltűnően olcsó növényvédő szerrel kínáló ajánlattal találkozunk. Néha az áru kiírása, felírata (pl. círléte) és címkeje is árulkodó lehet.

Mi nem hamisítvány és nem illegális

Valamennyi előadó hangsúlyozta, hogy különbséget kell tenni a hamis-illegális, az úgynevezett generikus, illetve a parallel importból származó termékek között. A hamisított termék célja, hogy elsősorban a fogyasztóra méltóan enyhén hasonló legyen az eredetire. Generikus termékek azok, amelyek gyártási joga - miután az eredeti termék szabadalmi védelme (általában 10 év) lejárt - hivatalosan, licencvásárlás útján egyéb gyártóhoz kerül, akik e termékeket a megadott szigorú engedélyeztetési procedúrában ugyanúgy engedélyeztetni kötelesek. A parallel import, kihasználva az egyes országok közötti elforduló árkülönbségeket, valamint az áruk szabad áramlásának elvét, olcsóbb helyi szerrel bejelenti a terméket és magasabb árszintet célhelyen értékesíti. A generikus és parallel import nem illegális, nem tiltott, azonban itt sem árt az óvatosság.

A hamis és illegális szerek elleni fellépés fontosságát nem lehet eléggé hangsúlyozni. A legfontosabb, hogy kizárólag ismert, kipróbált és megbízható, a törvényes elírásoknak minden tekintetben megfelelő forgalmazótól vásároljunk növényvédő szerrel. Fenn tartással kezeljük a feltűnően olcsó árakat! A teljes termelési költségben mutatkozó néhány százalékos megtakarítás reményében ne kockáztassuk a termékbiztonságot, minőségét, eladási arányát, végső soron jó hírünket! Ellenőrizzük a csomagolást, címkézést, felíratot! Bármilyen gyanú esetén jelezzük a termék eredeti gyártójának, illetve a hatóság felé! Fontos, hogy e kérdésben valamennyi piaci szereplő - termelő, gyártó, forgalmazó, hatóság, média - szorosan együttműködjön és kommunikáljon egymással.

Horváth András

Hamisított címke

Különbségek: Nagyobb távolság a G és a levél között

Vékonyabb betű

Más nyomtatási technológia